

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abbon. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

W E E K B L A D

=====
nadruk verboden

20e jaargang nr.32

=====
2 april 1976

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, denkt dus zelf na. Ons onderwerp dient heden door u vanuit de zaal te worden gesteld. Wat is uw keuze? Bij meerdere onderwerpen zal ik deze achtereen behandelen.

x

H I E R E N N U

Daarover zal ik graag iets zeggen. Maar het gaat niet over de NCRV of iets dergelijks.

Wanneer wij spreken over "hier en nu", dan vergeet men altijd weer een ding: Hier is de plaats, waar wij ons bevinden en nu is het ogenblik, dat reeds voorbijging, terwijl ik het woord nu sprak.

Anders gezegd: Nu is een heel kort breukdeel van de tijd. Wat inhoudt, dat je een "hier en nu" eigenlijk je alleen zult kunnen realiseren, wanneer je leert de tijd beter te overzien.

Ik wil u kort een beeld geven, dat u kan helpen het beeld van nu u beter voor ogen te stellen. Wij nemen aan, dat er een Schepper is. Wij nemen aan, dat die Schepper eeuwig is.

Alle bewegingen van de sterren, alle geslachten, die komen en gaan, zijn eigenlijk maar cirkelvormige bewegingen, die te samen een vaststaand geheel uitmaken.

Eeuwigheid is niet een eindeloze opeenvolging van ogenblikken, maar betekent eerder de gelijktijdigheid van al het mogelijke.

Wanneer God zegt: Nu, zo zegt Hij in feite: Van het begin tot het einde van de schepping. Wanneer wij zeggen: Nu, dan spreken van over een ogenblik, dat wij waarschijnlijk niet eens als afzonderlijke waarde beseft hebben.

Maar wij groeien langzaam maar zeker naar een groter besef van de werkelijkheid. Er zijn immers enkele punten, die ons

hierbij kunnen helpen.

In de eerste plaats geldt: Alles wat is geweest, is voor ons gefixeerd. Het is mogelijk voor anderen nog niet onveranderlijk vastgelegd, maar voor ons, die iets beleefd hebben, is het voorbij, onveranderlijk geworden. Wij kunnen dit niet meer wijzigen.

Wij kunnen het verleden eerst veranderen, wanneer wij kunnen heersen over de tijd en zover zijn wij nog niet gekomen. Dies heeft het geen zin ons op enigerlei wijze bezig te houden met alles, wat gisteren is geweest.

Wat voorbij is, is immers voor ons werkelijk voorbij. De ervaringen, die wij hebben doorgemaakt, bepalen, wat wij nu, op dit ogenblik, zijn.

Berouw is mogelijk erg mooi, maar het helpt niet. Want berouw is in feite niets anders dan een huilerig beweren, dat je het gisteren anders gedaan zou moeten hebben.

Besef is echter belangrijker en ook heel iets anders. Dit betekent, dat je weet, waar je in het verleden een fout hebt gemaakt en daardoor die fout nu kunt vermijden. Met besef van het verleden leef je wel degelijk in het nu.

Je kunt ook bezig zijn met de toekomst. Er zijn mensen, die pas 20 jaren zijn en toch reeds beginnen een verzekering af te sluiten, opdat zij later wat extra zullen hebben naast hun AOW. Er zijn werkelijk dergelijke mensen en het is hun goede recht zo te handelen.

Maar wat er mogen gebeuren zal, weet je niet. Je weet wel, wat er vandaag is en wat je vandaag kunt doen. Daarom kun je het beste met je gehele ervaring van het verleden allereerst alles doen, wat er vandaag te doen is en de dromen en zorgen over morgen voorlopig bewaren, tot je tijd over hebt en toch niet weet, wat te doen.

Wij zijn hier. Dat wil voor u zeggen: U leeft op de wereld, Een bepaald deel van die wereld is uw omgeving. Wanneer vlak bij u iets gebeurt, dan is dat voor u werkelijk "hier," want hierbij kunt u ingrijpen. Daarbij hebt u dus betekenis.

Wanneer er iets gebeurt aan de andere kant van de wereld, heeft dit voor u veel minder te betekenen. U kunt zich er over opwinden, u er over ergeren, het goedkeuren of afkeuren en zelfs als gevolg daarvan besluiten te gaan demonstreren, of een kollekte te gaan houden - zoals in uw land te doen gebruikelijk is.

Wat u echter in geen geval kunt doen, is onmiddellijk en persoonlijk ingrijpen. Wanneer je wilt leven in het hier en nu zul je in de eerste plaats rekening moeten houden met de dingen, die tot je werkelijke, voor jou bereikbare milieu behoren en dus zaken zijn, waarop je een direkte invloed kunt uit oefenen door eigen gedrag, invloed en denken.

Nu betekent hierbij dan, dat je dit alles zult doen, zodra in jou het besef ontstaat, dat iets gedaan moet worden. Dus niet later en ook niet, bijwijze van voorzorg, reeds voor een gebeurtenis plaats vindt.

Het hier en nu is in feite een zoeken naar de eeuwigheid. Wanneer je leeft met de dag, klinkt dit voor de mensen wel erg flierefluiterig. Maar in de praktijk probeer je dan tenminste de eeuwigheid te beleven in elk ogenblik, waarin deze zich voor jou openbaart.

Je neemt dan geen voorschot op iets, wat je later hoopt te zijn of waar te maken en je probeert ook niet schulden af te betalen van een verleden, die niet in het heden worden opgeëist. Je houdt je steeds weer met al je krachten bezig met de mogelijkheden en problemen van het ogenblik.

Daardoor groeit in jou voordurend meer iets, wat doet beseffen, hoe in dit nu alles bestaat, wat ooit is geweest, of ooit voor jou komen zal.

Je begrijpt dan, dat alles, wat je ooit zult kunnen zijn, reeds verankerd ligt, in hetgeen je nu bent. Alles wat je geweest bent, heeft je gemaakt, tot hetgeen je nu bent. Je bent dus in feite een samentrekking van de oneindigheid in één moment. Je representeert alles van de eeuwigheid, waarvan je deel uitmaakt. Daarom is dit nu erg belangrijk.

Een werkelijk besef van het "hier" is al even belangrijk. Het ik bevindt zich op één plaats, op één punt van de gehele schepping. Het ik maakt deel uit van de totaliteit en heeft zeer waarschijnlijk, zij het onbewust, een verbinding met alles, wat ooit is, alles, wat kan bestaan. Maar hier ervaart het ik.

Dit ervaren betekent, dat voor het ik een functioneren alleen mogelijk is in dit besefte deeltje van de eeuwigheid. En door hier te functioneren beantwoordt het ik dus aan het totaal, waarvan het deel is.

Je kunt dan zeggen: mijn ik is een bewegend deel van een geheel bewegend kunststuk, dat als geheel zich manifesteert door de schepping. Ik ben met al die beweging verbonden en ben zelf slechts een verwezenlijking van een deel van het lijnenspel, die je eeuwigheid noemt, ook al besef je maar één klein deel van de baan in het geheel, die je vertegenwoordigt.

Juist door bewust deel te zijn van het ogenblik word je steeds meer ook een bewust deel van de eeuwigheid. Je gaat steeds meer beseffen, hoe in jouw heden alle dingen samenlopen. Je hebt geen behoefte meer weg te dromen naar iets, wat volgens jou eens zal bestaan en grijpt niet meer terug naar iets, wat voor jou reeds voorbij is.

Je existeert en word je in je bestaan steeds meer bewust van alles, wat gelijktijdig met jou bestaat. Je gaat steeds meer deel hebben aan alle processen van leven en werken rond je. Alle krachten zijn, ook voor je eigen besef, verbonden met je eigen kracht.

In dit besef maak je het eeuwige waar, juist, wanneer je durft leven in het hier en nu.

Is dit voldoende? Hebt u kommentaar?

x Men zegt zo vaak, dat wij af moeten wachten, dat wij hoop moeten koesteren.

- Hoop hebben is de illusie koesteren, dat het anders wordt. Afwachten betekent niets doen, zij het in de hoop, dat een ander dan wel iets zal doen of vanuit de vrees, dat anderen iets zullen gaan doen.

Beiden zijn daadloosheid. En daadloosheid als zodanig is, altans wanneer zij een geestelijke daadloosheid mede omvat, niet aanvaardbaar.

Afwachten betekent, dat er dingen zijn, die nu onbereikbaar zijn voor je. Goed, maar er zijn dingen, die nu wel te bereiken zijn.

Er zijn zaken, die nu, op dit ogenblik, wel van belang zijn, daden, die je nu wel kunt stellen, woorden, die je nu kunt spreken. Houd je daarmee bezig. Dan wacht je niet af. Want de mogelijkheid tot bestaan is voor elke mens op elk ogenblik volledig.

Alleen beantwoordt deze volledigheid van bestaan niet altijd aan zijn voorstelling van datgene, wat deze mens van zijn leven wil gaan maken, of datgene, wat hij meent te mogen of moeten begeren.

Is dit voldoende?

x Welke rol speelt bij dit alles de aanvaarding?

- De aanvaarding is het niet protesteren tegen het zijnde. Het niet protesteren tegen het zijnde geeft je de vrijheid om op basis van datgene, wat voor jou werkelijk is, te ageren volgens je besef van de noodzaken, zoals die hier en nu bestaan.

Daarom is de aanvaarding volgens mij een basis voor een bewuster ervaren van de werkelijkheid.

Wanneer wij iets niet aanvaarden, zo betekent dit immers, dat wij op dat ogenblik leven met een beeld in ons, dat op dat ogenblik geen werkelijk deel is van onze wereld en mogelijkheden. Handelen wij op grond van dit beeld, dan verwaarlozen wij de werkelijkheid, onze werkelijke mogelijkheden en het aandeel, dat wij in die werkelijkheid toch hebben. Zelfs zullen wij de waarden en mogelijkheden van onze omgeving verwaarlozen. Het gevolg is, dat wij onze krachten verspillen, onze persoonlijkheid in een verkeerd licht gaan bezien en dit alles om een droombeeld, waarvan wij niet eens weten, of het ooit eens waargemaakt zal kunnen worden.

Ik dacht dan ook, dat het belangrijk is voor een ieder, die naar een hoger bewustzijn streeft, te aanvaarden, was, is en op grond van die aanvaarding eigen mogelijkheden zo volledig mogelijk te ontplooien. Men zal dan eigen besef volgens de voor het ik werkelijke toestand van het ogenblik laten werken en daarmee voor de volgende ogenblikken van bestaan een juist en rijper inzicht gewinnen, dat dan weer een rijker mogelijkheid tot bewust bestaan inhoudt en zo zelfs het ik de kans geeft steeds juist en steeds bewuster alles te volbrengen, wat behoort tot de taak van eigen persoonlijkheid binnen het deel van het geheel, waarin men zich volgens eigen bewustzijn nu bevindt.

Is dit voldoende?

x Kan men dan aan de toekomst bouwen door in het heden te leven?

- Ongetwijfeld. Want vele mensen breken op grond van hun denkbeelden van de toekomst het heden af om later te kunnen bouwen aan iets, wat in die toekomst nooit waar kan worden. Voldoende?

Indien er geen vragen meer komen, zullen wij zien, wat als volgende onderwerp aan de orde komt.

x a s p e c t e n r o n d z e l f m o o r d

- Zelfmoord is het beëindigen van een bepaalde fase van je bestaan door eigen ingrijpen. Het is duidelijk, dat de meeste mensen voor zelfmoordenaars niet veel over hebben, al is het

alleen maar, omdat dit betekent, dat zo iemand zich terugtrekt uit een wereld vol problemen, waarin die anderen voort menen te moeten leven.

Vanuit de geest is zelfmoord niet belangrijk door het feit, dat door eigen schuld eigen leven beëindigd wordt. De belangrijkheid vanuit een geestelijk standpunt vloeit eerder voort uit de toestand van bewustzijn, waarin men tot die beëindiging van het bestaan komt.

Niet alle zelfmoord is dus volgens ons zonder meer verwerpelijk. Ik kan mij voorstellen, dat eens oudere mensen op aarde wisten, dat zij een belasting vormden, ja, zelfs een gevaar voor hun nakomelingschap. Zeker is, dat zij, wanneer het barre seizoen aanbrak, uit de gemeenschap terugtrokken en mogelijk nog probeerden enige tijd te overleven, maar wisten, dat zij tijdens het barre seizoen zouden moeten sterven.

Deze vorm van zelfmoord was in die tijden niet alleen sociaal geheel aanvaardbaar, maar was en is ook geestelijk zonder meer te aanvaarden. Want dit is niet een zoeken naar de dood om hierdoor te ontkomen aan je eigen problemen, het is een aanvaarden van de dood, een zelfgekozen dood, om hiermede te beantwoorden aan de eigen normen van juist en goed leven.

Wanneer in Japan rituele zelfmoord wordt gepleegd, zo geschiedt dit in vele gevallen, omdat de zelfmoordenaar de smaad, van hetgeen hij gedaan heeft, op deze wijze wegneemt van de hoofden van zijn familie. Hij geeft hen dus zo de kans om verder te leven, zoals zij altijd reeds deden, te midden van hun medemensen, door zelf op deze wijze zich het leven te nemen.

Hierbij is dus in feite weer niet de zelfmoordenaar zelve het doel van zijn gekozen dood, maar het welzijn van een ander. Zelfs wanneer wij kijken naar Jezus, zo valt uit de evangeliën zonder meer op, dat Hij precies wist, wat er zou gaan gebeuren.

Hij bezat echter de middelen en de mogelijkheid zich aan zijn kruisdood te onttrekken. Dit blijkt uit het volgende: Hij is op de hoogte van het verraad van Judas en zegt hem zelfs heen te gaan en te doen, wat hij doen moet.

Wanneer Judas Jezus aanwijst aan de tempelwachters, zo maakt Jezus een enkel gebaar en zij vallen, zo wil het verhaal, allen ter aarde neer. Hij had zeker ook op dit ogenblik nog heen kunnen gaan.

Tussen beide ogenblikken vertoeft Jezus een groot deel van de nacht met zijn leerlingen in de Hof van Olijven. Hij had die tijd kunnen gebruiken om elders heen te gaan.

De vraag blijft verder bestaan, of Jezus, gezien de krachten, die Hij reeds gedemonstreerd had, niet de mogelijkheid heeft bezeten om, zoals men Hem uitdaagde, zonder meer van zijn kruis af had kunnen komen en heen had kunnen gaan.

Hij deed niets van dit alles. Daarom kunnen wij zijn dood, ook al veroorzaakt Hij deze niet door eigen hand, als zelfmoord aanmerken. Het is kennelijk een zelfgekozen dood.

Toch zal niemand van u zeggen, dat Jezus dit niet had moeten doen. Hij stierf, maar niet voor zich, of om te ontvluchten aan de wereld en haar problemen. Hij stierf om daarmee de wereld iets te geven.

Hieruit vloeit zonder meer voort, dat niet alle zelfmoord zonder meer verwerpelijk behoeft te zijn.

Er zijn echter ook mensen, die zelfmoord willen plegen, omdat zij geen uitweg meer zien. Zij zijn bang voor hun problemen. Dit betekent, dat hun innerlijk in een toestand van chaos verkeert, een uiterste verwarring, een troosteloosheid, waarin zij zichzelf en de wereld niet meer kunnen zien, zoals het is.

Wanneer deze mensen de hand aan zichzelf slaan, zal het zeer vaak voorkomen, dat zij hun daad reeds betreuren voor de dood optreedt. Na hun dood zullen zij dan trachten de oude toestand terug te vinden. Zij worden aardgebonden of dolende geesten. Vaak blijven zij voortdurend het toneel van eigen dood herbeleven in de hoop hierin een uitweg te vinden. Wat voor hen zelf een treurig lot betekent.

Er zijn mensen, die zelfmoord plegen om anderen een lesje te geven, te laten zien, hoe het leven wel is zonder hen. Deze mensen wensen niet werkelijk te sterven en zijn volgens mij de grootste dwazen. Want in hun zelfoverschatting beseffen zij niet, dat zij zo voor een eenzaamheid hebben gekozen. Want slechts wanneer zij de waardering en erkenning krijgen, die zij met hun daad beogen, zullen zij de geestelijke wereld willen aanvaarden, die met hun dood ook voor hen openstaat.

Zij kunnen pas voortgaan in de sferen, wanneer zij eerst beseft en aanvaard hebben, waar zijzelf gefaald hebben. Wat dan bovendien nog bepaalde pijnlijke ervaringen inhoudt.

Het is duidelijk, dat in dergelijke gevallen zelfmoord niet aanvaardbaar is. Toch geldt ook hier volgens mij, dat niemand het recht heeft hen te veroordelen, die schuld dragen aan hun eigen dood, of deze bewust hebben gekozen.

De vraag, of je bij zelfmoordneigingen van een ander tegenover zo iemand verplichtingen hebt, is van een geheel andere aard. Zij heeft n.l. niet te maken met het aspect zelfmoord als zodanig, maar met de mens, die deel is van een gemeenschap, waaruit de drang tot zelfmoord, op welke wijze dan ook, toch voortvloeit.

Nu heeft elke mens een vrije wil. Je hebt niet het recht, volgens mij, iemand bij voortdurend te verhinderen, de hand aan zichzelf te slaan. Maar je hebt wel de plicht die mens zo mogelijk tot bezinning te brengen en bovenal heb je de verplichting om, wanneer je ziet dat zo iets zou kunnen gaan gebeuren, alles te doen, wat in je vermogen is om de troosteloosheid, verlatenheid, eenzaamheid, wanhoop, die tot de daad schijnt te dringen, te verbreken.

Daarom zou ik voor een mens, die met dergelijke problemen van anderen gekonfronteerd wordt, willen stellen: U hebt niet het recht iemand tegen zijn wil in leven te houden. Maar u hebt wel de plicht zo iemand duidelijk te maken, dat het leven nog mogelijkheden heeft.

Wanneer iemand in een toestand van emotie zou willen grijpen naar deze uiterste uitweg, dan is het uw zaak er voor te zorgen, dat deze mens zich bezinnen kan. Dan is het uw taak ervoor te zorgen, dat het isolement verbroken wordt, zodat zo iemand de wereld weer kan zien, zoals die werkelijk is.

Ik kan u verzekeren, dat in dergelijke gevallen ook van onze zijde vaak alles gedaan wordt, wat maar mogelijk is om een dergelijke mens tot besef te laten komen.

Je hebt het recht om te sterven, dat is buiten kijf. Je hebt het recht voor een bepaalde dood te kiezen. Dat is je recht, want je leeft. Maar niemand heeft het recht een ander naar zijn dood te laten gaan, zonder alles beproefd te hebben om hem van alle innerlijke verwarring, besluiteloosheid, eenzaamheid, wanhoop te bevrijden.

Ik dacht, dat dit voldoende was. Hebt U kommentaar? Neen? Ik vind het ook geen opwekkend onderwerp. Ik zou hierover nog wel meer kunnen zeggen, maar het belangrijkste heb ik toch wel gezegd.

En voor de rest? Op het ogenblik is uw maatschappij ook bezig een soort zelfmoord te plegen. Maar wat kun je doen om de mensheid wakker te schudden? Als gemeenschap kun je de mensheid niet bereiken. Het zouden eenlingen moeten zijn, die gaan beseffen, dat de mensheid voort kan leven en hoe zij voort zal kunnen leven.

Ik ben van mening, dat meer positieve onderwerpen meer kunnen bijdragen tot het wakker roepen van een dergelijk besef, dan een beschouwing van de schijn van troosteloosheid, waarin voor velen de wereld gedompeld schijnt te zijn.

Mag ik een volgend onderwerp?

d e m a g i e v a n h e t g e l u i d

De mens heeft een zenuwstelsel. Dit is voor bepaalde trillingen en combinaties van trillingen bijzonder vatbaar. Bepaalde klanken en ook bepaalde ritmen kunnen dus een mens beïnvloeden.

Daar wij in het zenuwstelsel deze beïnvloeding het sterkst en meest bewust ondergaan, mogen wij ook aannemen, dat de interne secreties van de mens middels klanken gestimuleerd kunnen worden.

Klank is dus wel degelijk een zeer machtig en in feite geheel niet magisch wapen voor de mens, bruikbaar zowel ten goede als ten kwade.

Wanneer je nu muziek gaat maken, voeg je aan de tonaliteiten en ritmen nog iets toe: er is de samenvlechting van geluiden, waardoor een mens gaat associëren. Zo zullen in hem denkbeelden en gevoelens wakker kunnen worden, die niet alleen op lichamelijke, maar ook op mentale vlakken betekenis hebben.

Je krijgt dan een samensmelting van emotie en denkbeeld. De werkelijke kracht van geluidsmagie is gelegen in een samenvloeiën van de mentale invloeden en de lichamelijke beïnvloeding, zodat de gehele mens wordt gericht op bepaalde beelden, waarden, of krachten van hogere aard.

Hij zal dan zijn wereld anders zien, in zich gevoelens of krachten kunnen ervaren, of een schoonheidsbeleven doormaken, dat zijn eigen veerkracht en mogelijkheid tot positief handelen in zijn wereld kan vergroten.

Ik zou u natuurlijk hier geen aanvaardbare demonstratie kunnen geven van muzikale inwerkingen van die aard. Ik wil u er echter wel op wijzen, dat eenvoudige ritmen van woord, eenvoudige toonwisselingen, ook middels de menselijke stem, grote invloed kunnen hebben en schijnbaar magische bepaalde inwerkingen tot stand kunnen brengen.

Dergelijke zaken zijn echter moeilijk te omschrijven. Je kunt die hoogstens demonstreren. (er volgt een demonstratie) Kleine verschillen in geluidsterkte, intonatie zijn in dit geval bepalend, voor hetgeen u ondergaat. Je kunt het ook meer in het ritme zoeken (demonstratie volgt.)

U bemerkt, dat dit een ander effect heeft. Er is een andere spanning ontstaan. Toch maakte ik alleen gebruik van woorden. Zeker, ik gebruikte woorden, die associaties oproepen. Maar in de muziek kun je door de juiste samenstelling van klanken een dergelijk effect bereiken.

Een melodie kan ik alleen uitbeelden door het kiezen van de toon, waardoor de klanken van woorden op een bepaalde wijze uitkomen. Maar je zou dit nog beter kunnen bereiken door een juiste orkestratie, waarbij je b.v. hobo en viool tegen de klank van het koper afzet, of een piano op bijna storende wijze met eigen melodie en ritme het geprevel van violen laat onderbreken.

Geluid heeft magie, muziek kan magie zijn. Daar, waar een mens de juiste combinatie vindt van ritmen en toonsequentie, op een wijze, die vele mensen aan zal spreken, weeft hij een magisch net, waarin het denken en gevoelen van de mensen gevangen wordt, tot de mens zich, bewust of onbewust, gaat bewegen op een ander niveau van geestelijk en stoffelijk beleven, dan voor hem normaal is.

Indien u geen vragen hierop stelt, zou ik gaarne het volgende onderwerpje van U horen.

w e s s a c f e e s t e n m a n t r a m

Ik zal een poging wagen, maar zal dan ook het een en ander moeten zeggen over mystieke begrippen.

Mantram: combinatie van klanken of woorden en begrippen, maar onder de naam mandala ook een combinatie van kleuren en vormen, soms zelfs combinaties van lijnen en klanken, die verwrongen in de oneindigheid schijnen te vluchten, terwijl zij wegen zoeken door woorden of kleurvlakken, die de zintuigen ternauwernood kunnen volgen.

Sleutels tot het onderbewustzijn zijn dit. Sleutels tot het onderbewustzijn, ofschoon men dit vaak anders beschouwt. In feite zijn mantram en mandala alleen maar middelen, waardoor je er eerder in slaagt jezelf los te maken van je alledaagshheid.

Want er is een ander leven rond de mens dan alles, wat zijn zintuigen kunnen registreren. Er zijn in en rond de mens andere krachten dan hij normalerwijze gebruikt, of rond zich ziet hanteren.

Daarom heeft de mens deze sleutels gemaakt, die hem langzaam maar zeker doen doordringen tot een werkelijkheid, waarin de scheiding tussen mensenwereld en geestenwereld weg kan vallen en hoge, lichtende krachten opeens kenbare manifestaties worden, terwijl de eenheid van alle dingen tot uiting komt in een soort samenwerking, die wij in het begrip wessacbijeenkomst weerspiegeld vinden.

Want wat is de wessacbijeenkomst? Er is een plaats, waar het rustig is en stil, een plaats, waar de lucht gemeenlijk wat ijler is dan normaal en waar mensen slechts moeizaam te samen kunnen komen.

De mensen, die weten, trekken soms naar die plaats toe. Er zijn er onder hen, die wonen in kleine dorpen in de omgeving, er zijn ook mensen, die een lange reis maken om éénmaal in hun leven zelf en in de stof bij het gebeuren aanwezig te kunnen zijn.

Maar dit is alleen de stoffelijke zijde van de zaak. Want ook de wereld van de geest trekt naar deze plaats. Niet, omdat die plaats zo bijzonder zou zijn, maar omdat dit het ontmoetingspunt is, waar stofmensen (mensen die thuis schijnen te slapen, maar in uitgetreden toestand hier zijn) samenstromen met geesten uit verschillende sferen.

Allen stromen samen om een feest van licht te vieren. Een feest van licht is maar een van de gangbare termen. Elders spreekt men bij voorkeur over een uitstorting van licht of krachten.

Want wat gebeurt er? Wanneer je jezelf vergeet, opgaat in de totaliteit, de kosmische eenheid, waarin God de enige waarde blijft, openbaart zich de eenheid tussen alle delen van de schepping en wordt beleefbaar. Wij noemen dit dan "licht".

Omdat alle krachten, die op die plaats en op de mensheid in zullen werken, daar op een natuurlijke wijze naar toe getrokken worden en zich manifesteren, zo hun bestaan of komst aankondigende, ontstaat er inderdaad een spel van lichtende zuilen, trekkende kleurige lijnen.

Zij, die weten, lezen daaraan de werkende invloeden af en weten, welke krachten de aarde binnenkort zullen beroeren, welk lotsverband er bestaat tussen de wereld van de mensen in deze toestand en de kosmos.

Zij, die geestelijk streven, zien in dit alles de waarden van het bewustzijn en de mogelijkheden dit bewustzijn uit te breiden en maken uit het geheel zelfs op, langs welke weg en wanneer dit het beste kan geschieden.

Zo zijn mens en geest daar te samen en ondergaan de band met de kernkrachten der kosmos zelve. Elk voor zich put en puurt daaruit, wat voor zijn bewustzijn, werken en leven goed is.

Het is een erkennen van een programma, om niet te zeggen een soort kosmische dienstregeling, waaruit duidelijk wordt, welke invloeden de mensen op bepaalde plaatsen binnen korte tijd gaan bereiken, welke geestelijke mogelijkheden ook in een dergelijke periode in het bijzonder zullen ontstaan.

Het Wessacfeest was eens gebonden aan de naam van het kleine riviertje de Wessac, dat zich door het dal van de samenkomst slingerde. Sindsdien is veel tijd verlopen. Oude wegen zijn gesloten, nieuw paden worden geopend. Maar de oude symbolen zijn blijven leven.

Want wessac is een symbool geworden, het symbool van mens en geest, die te samen worden getrokken om de inwerking van een goddelijke kracht te ondergaan. Het is een sleutel, waarbij het bewustzijn, dat ons in het geheel pleegt te scheiden van het geheel, voor een ogenblik achtergelaten wordt ten bate van het beleven van een eenheid met het geheel.

Wessac is een sleutel, waarmee wij niet de toekomst ontsluiten, maar eerder een sleutel, die het ons mogelijk maakt eeuwige samenhangen te erkennen.

Zoals een mens na de beschouwing van b.v. een getekende kleuren-sleutel of de herhaling van een klanksleutel toch weer terugkeert tot zijn eigen wereld, zo keert een ieder na het feest van de wessac weer terug naar zijn eigen wereld, zijn persoonlijke wijze van leven en beseffen.

Maar hij heeft wel iets geleerd. Hij kent iets meer van zijn plaats in het geheel en in dit geheel kun je dan mogelijk een bepaalde taak vervullen. Want je kent nu meer mogelijkheden en noodzaken. Je vraagt je af, of je anderen meer bewust kunt maken van alles, wat gebeurt, of je hen vooral meer bewust kunt maken van zichzelf. Je vraagt je af: kan ik de anderen helpen, die eenheid te vinden met het geheel, die wij te samen een ogenblik mochten beleven.

Op deze wijze is het wessacfeest in feite meer een mystiek symbool voor allen, die het niet zelf eens voerden. Een symbool van licht en kracht, ongeacht de werkelijkheid, die het bevat.

Het is een soort stenogram van de eeuwigheid, voor een ogenblik neergeschreven in de tijd.

Het is de kern van het zijn, even ontgaan van vormen en bijkomende gedachten. Een symbool van het mogelijke. Want zoals de mens in concentraties, het beschouwen van kleuren, het spreken van woorden, het maken van gebaren soms probeert de uiterlijkheden van zijn bestaan te vergeten en zo de kern van zijn wezen beter te beleven, zo maakt ook Wessac hem attent op den grotere, diepere werkelijkheid, waarvan het uiterlijk bestaan ten hoogste een flauwe afspiegeling kan zijn.

Heb ik hiermede aan uw wens voldaan?

x Wanneer viert men dit feest?

- Uit oude tradities komt een viering, die altijd weer plaats vindt, wanneer de lente op het noordelijke halfrond zijn rol gaat spelen. De laatste tijd is mei de maand van de levenskracht. Men houdt verder rekening met de stand van de maan. Daarom: de eerste volle maan in mei.

Nu heb ik al heel wat verschillende zaken besproken. Ik had mij toch werkelijk voorgenomen alle onderwerpen zo goed en duidelijk mogelijk te behandelen. Maar steeds weer constateer ik, dat het voor u essentiële over een onderwerp is gezegd. Dan meen ik niet verder te moeten gaan met het behandelen van verdere aspecten en eveneens voor u minder belangrijke details, daar ik weet, dat er nog andere onderwerpen voorliggen. Ik zal nu nog één punt behandelen, voor wij gaan pauzeren.

x L . S . D .

- In feite is dit een chemische imitatie van de werkstof van het moederkoren. Een wonderlijk gif, dat de mens vervreemdt van de buitenwereld en hem een ogenblik in zijn eigen innerlijke droomwerelden laat leven.

Wat betekent lsd? In de eerste plaats vormt het een gevaar. Niet alleen, dat je de werkelijkheid daarin kunt ontvluchten op een wijze, die vaak aangenaam kan aandoen, maar

bovendien kom je te leven in een toestand, waarin je niet meer kunt beseffen, wat stoffelijk je mogelijkheden en werkelijkheid kunnen zijn, ofschoon je wel lichamelijk kunt reageren.

Het lsd- experiment zonder meer bergt dan ook vele te grote gevaren. Is er een goede begeleiding en weet men in de omgeving de juiste sfeer te scheppen, dan kan de mens met dit middel altans bepaalde aspecten van eigen innerlijk beter gaan beleven en onderzoeken. Men komt dus tot een bewuster beleven van hetgeen men in feite is.

Maar is dit ook wetenschappelijk belangrijk en bruikbaar? Wij hebben te maken op aarde met vele mensen, die psychisch gestoord zijn - zoals dat dan heet. Deze mensen hebben de samenhangen in hun leven enigszins verloren, zij zien de juiste waarden van bestaan en maatschappij niet meer in een kader, waardoor dezen voor hen aanvaardbaar zijn.

Dergelijke mensen kun je natuurlijk proberen te benaderen door langzaam maar zeker op de wijze, waarop je een ui kunt afpellen, blad na blad van herinnering en bewustzijn weg te halen, tot je de kern van het wezen vindt, waarin de angsten en de vervreemding hun oorzaak vinden en verborgen zijn.

Maar je zou langs deze weg alleen iemand, die werkelijk - dus ook in zijn onderbewustzijn - vrij wil worden van zijn kwaal, kunnen helpen.

Bij de behandeling van dergelijke mensen kan dan lsd zo goed als andere stoffen - pilisbicine b.v. - een rol gaan spelen. Want het is een gif, dat niet alleen het dagbewustzijn vertroebelt, maar ook een enigszins hypnotische invloed heeft.

O, het is geen hypnoticum, vergis u niet. Maar het brengt de mens in een bewustzijnstoestand, die vooral zijn innerlijk en zijn dromen, zijn angsten en begeerten op de voorgrond doet komen. In deze toestand blijft de mens reageren op prikkels van buiten af, die - mits op de juiste wijze gegeven - zijn reacties in eigen innerlijk leven bepalen.

De mens is zeer suggestibel, wanneer hij onder de invloed staat van lsd, vooral voor suggesties, die op zijn persoonlijkheid en dromen betrekking hebben.

Dan kun je zo een mens konfronteren, met hetgeen hij innerlijk is, terwijl je, door de juiste prikkels te geven, kunt voorkomen, dat hij te lang in de duistere werelden van zijn bewustzijn verstrikt blijft en in angsten aan zichzelf ten ondergaat.

Je kunt de mens dus in zekere mate psychisch genezen, door hem zichzelf te laten ervaren. Ik kan mij echter voorstellen, dat er vele tegenstanders zijn van dergelijke proefnemingen en dat er vooral onder de geneeskundigen velen zullen zijn, die nadrukkelijk wijzen op de gevaren, die aan een dergelijke therapie verbonden zijn.

Maar die gevaren zijn niet veel groter dan die van een reis van rond 500 km. per auto langs een van uw snelwegen. Ik ontken niet, dat er gevaren schuilen in deze behandelingswijze, maar acht deze gering en aanvaardbaar, wanneer ik ze vergelijk met de risico's, die de mensen in hun dagelijks leven steeds weer zonder aarzelen nemen.

Men stelt, dat het innerlijke proces niet voldoende controleerbaar zou zijn. Ik ben dit met u eens. Maar ook bij een normale psychiatrische behandeling kun je lang niet altijd

latijd zeggen, wat er werkelijk met en in je patient gebeurt. De therapeut blijft ook in dit geval zweven aan de peripherie en meent mogelijk de goede kant uit te gaan met zijn behandeling, om later te moeten konstateren, dat hij zich schromelijk vergist heeft.

De kans op het maken van fouten is bij dit middel volgens mij zeker niet groter, ofschoon de behandeling de patient wel meer kan aangrijpen. Maar hier wordt het ik met zichzelf gekonfronteerd. Het gevolg is, dat de patient leiding eerder en met minder innerlijke weerstanden zal aanvaarden, terwijl hij door zijn innerlijke belevingen de directe onderdompeling in zijn eigen konflikten, voorstellingen en dromen ook meer tot luisteren geneigd is, wanneer iemand hem probeert duidelijk te maken, op welke wijze hij zich het beste aan de maatschappij en het menselijke leven kan aanpassen.

Wanneer wij nagaan, wat er door middel van experimenten met lsd bereikt werd, dan moeten wij stellen, dat de laatste tijd steeds meer deskundigen een aarzeling tonen, wanneer dit middel ter sprake komt.

Ik kan deze aarzeling wel begrijpen: hier wordt de belangrijkheid van de therapeut aanmerkelijk verminderd en gaat het succes van een behandeling eerder - in de ogen van anderen - naar het gebruikte middel, dan naar de bekwaamheid van de therapeut. En zoals reeds eerder werd opgemerkt: Iemand, die zich altijd gevoeld heeft als de bevelhebber op een schip, voelt er niet al te veel voor alleen maar de man te worden, die op het knopje van de automatische piloot mag drukken. Zeker niet, wanneer hij bovendien vrezen moet iets van zijn aanzien daardoor te verliezen. En velen vrezen dit.

Maar er is een tijd geweest, dat men experimenteel op grotere schaal mensen met dit middel psychisch behandelde, toen bereikte men in een gemiddelde behandelingsduur van 3 maanden, waarin 3 à 4 toedieningen van lsd een aanpassing aan de maatschappelijke normen bij rond 70% van de behandelenden. Wat veel is, want hierbij bevonden zich grotere aantallen criminelen, daar een groot deel van deze expermenten in gevangenissen plaats vonden.

Hieruit blijkt volgens mij inderdaad, dat de wetenschap met lsd iets zal kunnen bereiken. Maar men mag niet vergeten, dat de werelden, die door de lsd worden ontsloten, geen werkelijke werelden zijn. Het zijn de droomwerelden, waarin het eigen ik bepaalt, wat gebeurt, wat kenbaar is, ook wanneer ik het niet beseft, dat het zelf schepper en meester is en zo de beelden ondergaat en meegezogen schijnt te worden door een vloed van kleuren, stortvloeden van vertekende vormen, of draaikolken van angsten en begeerten.

Maar het ik zelf ondergaat bij dit alles veel, dat de geest ook na de dood pleegt te ondergaan. Want wanneer je na de dood voor het eerst met je eigen innerlijk wordt gekonfronteerd, is het een soortgelijke "trip". Een innerlijke reis, waarin je het duister en angst zult ontmoeten, maar ook het licht, de droom, waarin je vreugdig de zon tegemoet kunt vliegen. Kortom, een beleving, die overeenkomt met hetgeen tijdens de lsdroes denkbaar is.

De mens, die dit op aarde reeds heeft doorgemaakt, zal het waarschijnlijk eerder erkennen voor wat het is en beter zich

kunnen oriënteren t.a.v. de hulp, die hem door anderen wordt gegeven.

Wat meer is: zo iemand zal het begrip voor eigen innerlijk hebben, dat het mogelijk maakt bewuster verder te leven. Maar dit alles is alleen denkbaar, wanneer men op aarde tijdens de 1ste belevingen een juiste begeleiding heeft gehad.

Ik denk dus niet, dat men door dit middel geestelijke werelden wetenschappelijk zal kunnen benaderen. Er zijn wel enkele andere middelen, waarmee men dit altans enigszins kan doen. Er zijn enkele opiaten, die toegang geven tot de astrale wereld met alle daar voorkomende vormen plus de eigen droomwereld van de mens. Maar lsd beperkt zich tot het innerlijk en de innerlijke belevingen alleen.

Je kunt daardoor niet andere werelden betreden, maar wel door het beleven van deze innerlijke werelden jezelf beter leren kennen.

Ten laatste dit: de beschrijvingen en commentaren, die iemand na een trip geeft, zelfs zijn reacties tijdens de trip zullen altijd onvolledig zijn. Zij zijn dan ook geen betrouwbaar middel om een oordeel te vormen over de aard van een bepaalde mens, of mogelijk zelfs de inhoud en reacties van de hele mensheid.

In dit opzicht lijkt mij lsd niet wetenschappelijk bruikbaar. Maar voor therapie kan het van belang zijn en, mits op de juiste wijze gebruikt, vormt het voor de mens een unieke mogelijkheid eigen innerlijke conflicten en verborgen dromen te leren kennen en zo eerder en juist met eigen werkelijk ik gekonfronteerd te worden.

Is dit voldoende?

x Maar je kunt tijdens het proces toch notities maken?

- Inderdaad. Tijdens de trip kunt u notities maken over de reacties van uw sujet, de uitlatingen registreren, zover altans op uw vragen en stimuli wordt gereageerd. Maar het beeld, dat u dan verkrijgt, is en blijft onvolledig en daardoor onbetrouwbaar. Want het is een zeer persoonlijke reactie.

Wanneer wij één persoon vijf trips laten maken - kleine want anders wordt het gevaarlijk en binnen korter tijdsbestek zeker ook niet meer, daar dit schadelijk kan zijn - zo zal men kunnen konstateren, dat zelfs binnen die 5 trips zo grote verschillen van reactie en uitlating voorkomen, dat het onmogelijk is daaruit volgens de moderne wetenschappelijke methoden een soort statistiek te bouwen en zo elementen aan te duiden, die voor het geheel van de mensheid gelijkelijk zeer belangrijk zouden zijn.

Ik geloof dus niet, dat volgens de huidige wetenschappelijke methoden en met de nu beschikbare middelen iets dergelijks bereikbaar is. Volgens mij zou een juist interpreteren alleen geheel mogelijk zijn, wanneer een telepaat in rapport blijft met het sujet en, als toeschouwer in de denkwereld van de ander het gehele proces meebelevende, onbevooroordeeld de saillante punten van de beleving verder zou kunnen toelichten. Zover is men echter naar ik meen op aarde nog niet gevorderd.

x U sprak zo even over verschillende werelden. Kunt u het verschil definiëren tussen de droomwereld, astrale wereld en andere al dan niet reële geestelijke werelden?

- Ik kan het proberen, maar weet niet, of het resultaat voor u

bevredigend zal zijn.

Een droomwereld is het samenspel van bewustzijnsinhouden in de mens. Over het algemeen worden zij hem gedikteerd door zijn emotionele toestand, waarbij zowel lichamelijke reacties als mentale beelden een rol spelen. De wereld blijft tot de persoonlijkheid beperkt en is buiten de persoonlijkheid dus niet of nauwelijks konstateerbaar.

Astrale wereld: Een wereld, die het best omschreven kan worden als fijnstoffelijk, omdat wij daar altijd nog te maken hebben met de mogelijkheid de kleinste delen, waaruit ook de normale materie is opgebouwd, samen te trekken en te groeperen. Voor dit groeperen geldt, dat een denkbeeld, een door het bewustzijn uitgestraalde impuls, de neiging heeft in deze wereld een dergelijke groepering tot stand te brengen, terwijl aan de energie, die de uitstraling bevat, verder voldoende kracht ontleend kan worden. Is de energie voldoende, dan zal de ontstane figuur dus enige houdbaarheid bezitten.

De astrale wereld is een wereld, waarin gedachtenvormen, naar buiten gebracht, tijdelijk ook buiten het ik van de denker een bestaan kunnen krijgen.

De geestelijke werelden als geheel kun je omschrijven als werelden, waarin het bestaan van het wezen alleen maar energie is en een soort besloten werveling van energie in feite de persoonlijkheid bevat. Uitwisseling van waarden in deze werelden doen nog het meeste denken aan een volledige telepathische projectie van het ik.

Hierin onderscheiden wij dan de z.g. lagere werelden van licht als b.v. het zomerland. Daarin ontstaat op grond van de in ego's nog aanwezige behoefte zich in een vormwereld te oriënteren en te bewegen plus de nog levendige herinneringen aan de stoffelijke wereld, een soort geïdealiseerd geheel, waarbij de bewoners van die wereld haar in feite ook voortdurend in beweging houden.

Wat er in zomerland is, is feitelijk niet van blijvende aard, maar verandert en vervormt zich voortdurend. Wat je in deze sfeer "ziet", is in feite een gemeenschappelijke gedachtenprojectie. Hierin komt alles voor, wat een mens kent, zoals huizen, dieren, planten, vijvers, bossen, bergen, wolkenluchten.

Het zijn echter mensen, die dit beeld voor zich en anderen en meestal ook tesamen met anderen projecteren.

Hier boven vinden wij een "wereld" die door ons omschreven pleegt te worden als de sfeer van klank en kleur. Dit, ofschoon reclame van een firma in 't zuiden des lands ons enige tijd geremd heeft in het hanteren van deze aanduiding.

Deze wereld kun je omschrijven als een bestaan, waarin vormen niet meer noodzakelijk zijn voor het ik, maar emotionele uitstralingen van het hoogste belang kunnen zijn. Dezen worden dan als een soort kleur ervaren en omschreven, terwijl daarnaast nog begripsuitstralingen bestaan, die dichterbij de zomerlandsituatie liggen en door ons als klank worden weer gegeven.

In deze werelden is geen vormbesef en ook gemeenlijk geen afstandsbesef. Alles is onmiddellijk bereikbaar. De persoonlijkheid kan zich overal kristalliseren, waar voldoende energie voorhanden is en zal daarbij het geheel van eigen wezen, vermogen en werking a.h.w. ter plaatse rekonstrueren.

Dit is de beste aanduiding, die ik u voor het bestaan in deze werelden kan geven.

Daarboven hebben wij de werelden van licht. Dezen kun je het beste vergelijken met de belevingen, die de mysticus in een toestand van verrukking ervaart: Je verwerft een eenheid, of een gedeeltelijke eenheid met alles, wat er rond je is. Je komt dan ook niet meer tot een geheel persoonlijk reageren en beseffen t.a.v. de wereld, waarin je leeft, maar ondergaat deze en beleeft gelijktijdig eigen ik als deel daarvan. Vanuit deze sferen zijn projecties naar lagere werelden zonder meer mogelijk.

Daarboven ligt een wereld, die wij wel de wereld van het witte licht noemen. Hier is een werkelijkheid, die niet meer omschrijfbaar is. Het ik is gelijktijdig overal en zal uit een totaliteit van gegevens, die voortdurend als een eigen beleven worden geregistreerd, beelden komponeren, waardoor het ik actief kan zijn, invloed kan uitoefenen in lagere werelden en kan werken.

Daarachter ligt een wereld, die wij de wereld van het verblindende licht noemen. Dit schijnt een toestand te zijn, waarin een eenheid ontstaat, die voor ons, die nog niet zover gekomen zijn, niet geheel te begrijpen, laat staat op voor u begrijpelijke wijze te omschrijven is.

Is dit voldoende?

x Zijn dit alle stadia van menselijke ontwikkeling, of is er een sfeer, waarin engelen een rol spelen?

- Een moeilijke vraag. Wat is een engel anders dan iemand, die zover in het witte licht leeft, dat hij de totaliteit en de verbondenheid met het al ervaart, terwijl hij zich toch gelijktijdig op lagere vlakken kan manifesteren als een persoonlijkheid?

Een engel kan een mens geweest zijn. Een engel kan ook eens, voor uw wereld zelfs ontstond, geleefd hebben in de materie. Er zijn in vele sferen entiteiten te vinden, die niet tot de aarde behoren. Dat is zeker. Maar ik heb nog geen entiteiten gevonden, die in hun ontwikkeling niet ook ergens een leven in en contact met de materie gekend hebben.

Wat niet betekent, dat zij er dus niet zijn, maar alleen, dat ik persoonlijk dergelijke wezens niet ervaren heb en van anderen ook nog niet over hun bestaan heb gehoord.

Mijn konklusie: al deze werelden zijn fasen van ons bestaan, delen van hetgeen wij zijn, door ons gerealiseerd, omdat zij behoren tot de actie, kracht en mogelijkheden, die ons bestaan binnen het geheel van de schepping bepalen.

Zelfs dit is echter een theorie, die - gezien hetgeen ons bekend is - waarschijnlijk mag heten, maar die nog niet volledig bewijsbaar is voor ons en dus volgens mij ook zeker niet volgens menselijk redelijke normen.

Ik neem aan, dat ik nu tot de pauze kan overgaan. Ook het tweede deel van de avond komt voor mijn rekening. Ik dank u voorlopig voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-0-

Nogmaals goeden avond.

Ik hoop, dat U allen een aangename pauze hebt doorgebracht. Ons rest nog een onderwerp, handelende over

o p e n b a r i n g e n i n d e z e t i j d

Ook in deze tijd heeft men te maken met allerhande z.g. openbaringen, maar de kwaliteit en waarde daarvan is discutabel en variabel.

Ik wijs u er op, dat op grond van z.g. openbaringen van deze tijd, volgens een bepaalde groep, het einde der tijden sinds 1961 reeds 3 malen gekomen is. Maar ja, mogelijk is het einde der tijden alsnog uitgesteld, omdat de wereld wegens enorm sukses geprolongeerd is. Waarschijnlijk lijkt het mij niet, maar zelfs die mogelijkheid bestaat.

Zeker is wel, dat deze soort van profetieën en openbaringen niet behoren tot de aspecten van onze tijd, waarop je met voorkeur als bewuste geest de aandacht zult vestigen. Want het is eenvoudig genoeg het einde van de wereld aan te kondigen, zoals het eenvoudig genoeg is bepaalde profetieën te nemen, zoals b.v. de quatrijnen van Nostradamus en daaraan allerhande meestal onheilspellende verwachtingen te verbinden.

Stel dat een oude schrijver eens schreef: In het jaar, dat de libanon zijn samenhang verliest, is de beer los - waarbij hij mogelijk zijn echtelijke situatie op het oog had - komt er wel weer iemand, die dit interpreteert en stelt: In dat jaar zal Rusland, de beer, Europa overvallen.

Waarbij het een grote vraag is, of de duiding juist is. Want er zijn wel meer mensen, die gekentekend worden door beren, zoals studenten, terwijl ook steden de beer als wapen kozen, zoals b.v. Bern.

Zo ik al moet spreken over de openbaringen van deze tijd, doet het woord mij even terugschrikken. Want openbaringen, die werkelijk nieuw zijn, zijn er in uw tijd eigenlijk niet.

Er is nergens een stem, die duidelijk zegt: dit is de aantoonbare waarheid en daarom zal dit en dat moeten gebeuren of gaan gebeuren. Uiterlijk ontbreekt van dit alles elk spoor.

Toch gebeurt er in uw dagen wel het een en ander, maar dan voornamelijk in de mensen. Steeds meer mensen voelen opeens in zichzelf, dat zij anders moeten zijn, anders moeten leven. Zoals vele mensen in zich opeens een ander beeld krijgen van hetgeen zij zijn en hetgeen zij zouden moeten doen.

Mensen voelen opeens gaven in zich opwellen, waarvan zij het bestaan tot dan toe nog niet vermoed hadden. Het is, of er iets in het innerlijk van de mensen, die daarvoor rijp zijn, zich juist in deze tijd aan hen openbaart en zo een bijdrage vormt tot een verandering of ontwikkeling in de wereld van de mensen.

Er zijn in de laatste tijd ook profeten geweest, die een vernieuwing brachten van oude waarheden, zoals de man die de mensen voorhield: Alle waarheden in godsdiensten zijn niets anders dan verschillende aspecten van één en dezelfde waarheid.

Daarom moeten wij alle heilige boeken respecteren en uit al die openbaringen voor onszelf de kennis en beleving van het hogere zoeken.

Maar is dit nu een openbaring? Ik zou zeggen, dat het een geestelijk bewuste en verantwoorde redenering is, gedaan door iemand, die niet door sectarisme in een bepaalde hoek gedrongen werd.

Er zijn mensen geweest, die hebben gezegd, dat het westen ten onder gaat aan zichzelf. Ik kan hen begrijpen. Want het ziet er wel naar uit, dat het westen druk bezig is zichzelf ten gronde te richten. Maar aan de andere kant vraag ik mij af, of dit werkelijk iets nieuws is.

Je kunt van een afstandje de wereld overzien en, wanneer je dit doet zoals ik dit zo nu en dan mag doen : je krijgt vanzelf de neiging om te roepen, dat er toch werkelijk niet veel nieuws onder de zon is.

Zeker, er komen nieuwe apparaatjes uit, die nog ingewikkelder zijn en nog minder bruikbaar, dan de zaken, die men het vorige jaar pousseerde. Er zijn vormen van vermaak, die men splinternieuw noemt, omdat men al lang vergeten is, dat verre voorouders dergelijke vertoningen ook kenden. Want waar is het verschil tussen de magische trommen van primitieve sjamanen en bepaalde vormen van moderne muziek b.v.? En wanneer wij denken aan de cacafonisch aandoende geluiden van vroeger algemeen gebruikte geestenbezweringen, die zelfs nog opgang deden in de tijd van de stadskoningen, zo tonen die verdacht veel overeenkomst met de geluiden van de elektronische muziek, die men nu als geheel nieuw en eigentijds introduceert.

Veel nieuws is er niet. Het enige werkelijk nieuwe, dat soms ontstaat, is een vernieuwing in de mensen zelf.

De mens was eens, bewust of onbewust, de slaaf der goden. Die tijd is voorbij. Nadat de mens een tijdlang de éne God maakte tot een machthebber, aan wie hij zijn macht ontleende, komt de mens nu steeds dichterbij het besef, dat je je als mens niet voornamelijk bezig moet houden met goden en demonen, engelen, geesten en duivels, maar dat je allereerst maar eens moet proberen een goed mens te zijn.

Is dit humanisme 'n nieuwe openbaring? Ik betwijfel het ten zeerste. Maar het op de voorgrond komen van dergelijke denkbeelden duidt volgens mij wel een nieuwe ontwikkeling in het innerlijk van de mensen aan.

Zo gezien durf ik mij te verstitouten enkele zaken, ondanks dit alles, openbaringen van deze tijd te noemen:

Een mens kan alleen bestaan dank zij en met zijn medemensen. Een mens kan nooit werkelijk meer of minder zijn dan zijn medemensen, behalve door hetgeen hijzelf presteert en ook dan nog alleen, wanneer dit voor zijn medemensen van belang is.

Een mens draagt in zich hogere waarden. Geestelijke krachten en belevingen behoren tot het menselijke zijn. Het zijn geen zaken, die van de goden stammen, of de mens gegeven worden, maar behoren tot de eigenschappen van elke mens. Deze, zijn kwaliteiten ontplooiende, kan binnentreden in werelden, begrippen vinden en machten leren hanteren, die men in het verleden als kenmerken van de werelden der goden beschouwde.

De mensheid moet zijn leven veranderen. Dat beseft menig-een. En al gaat dat maar moeizaam, steeds meer beseft men toch,

dat een te omvangrijk persoonlijk bezit de grootste hinderpaal is op de weg naar verdere menselijke ontwikkeling en grotere bereikingen voor de mensheid op aarde.

Een opvatting, die op zich niet nieuw is. Wanneer u b.v. het eiland der pinguins van Anatole France leest, zo zult u daarin reeds ontdekken, hoe een heilige, die de pinguinvrouwjes de eerste kuise kleding verschaft, daarmee voor de pinguins meteen de zondeval onvermijdelijk maakt. Wanneer je dit leest, vraag je je onwillekeurig af, of Eva niet voornamelijk zondigde, omdat zij nieuwe kleding wilde hebben

Dergelijke denkbeelden bestaan reeds lang. Wij zien echter dat dergelijke denkbeelden juist in deze tijd steeds meer in de praktijk worden gebracht en dat steeds meer de mensen naar menselijkheid en medemenselijkheid gaan zoeken.

Steeds meer ook gaat de mens, al leeft hij nog vanuit zijn materialistische en materialistisch-wetenschappelijke benaderingen, het bestaan van paranormale eigenschappen erkennen.

Wanneer men zelfs in atheïstisch ingestelde landen als Rusland experimenteert met telepathie, telekinese, voorschouw en andere vormen van helderziendheid in ruimte en tijd, dan mogen wij toch wel aannemen, dat de mensheid langzaam maar zeker een voor hem nieuw gebied van beleven en mogelijkheden gaat benaderen.

Zeker, dit alles is er altijd wel geweest. Alleen werd dit alles eensbeschouwd als gave, ingrijpen, een macht van buiten de mens zelve, terwijl nu steeds meer dergelijke gaven worden gezien als een kwaliteit, die in de mens berust of altans kan berusten.

Zo openbaart de mens steeds meer omtrent zichzelf aan zichzelf. Want dit durf ik toch wel een zeer eigentijdse openbaring te noemen.

Vraag je je af, wat er verder in deze dagen gebeurt, dan zie je de meest wonderlijke verwickelingen. Want een groot deel van de mensen van heden leeft in een wereld vol illusies, in een waanwereld.

Wanneer ik b.v. hoor van alle politieke programma's, die worden opgesteld en alle politieke beloften, die worden gedaan, moet ik onwillekeurig denken aan kinderen, die samen fantaseren, wat zij zullen doen met alles, wat zij met Kerstmis hopen te krijgen.

Wanneer ik zie, hoe men economische programma's opstelt en dan naderhand zie, wat die in feite uithalen, zeg ik tot mijzelf: hier zijn mensen eenvoudigweg bezig te spelen in een loterij met onbekende prijzen en ontzettend veel nieten.

Neen, de vele benaderingen, die ik zie en die op zich mogelijk goed klinken en schijnbaar goed en verantwoord zijn, doen mij steeds weer denken: Bij de mensen is er ook niet veel aan de hand.

Maar dan kijk ik in de uitstralingen van de mensen, zie in hen een beleven en denken ontstaan, een gevoel ook van verwantschap met medemensen, een geheel nieuwe waardering voor alles in de maatschappij, vanaf het menselijke leven tot bezit en inkomens toe, dan zeg ik: Kijk, de mens vindt zichzelf.

De mens komt volgens mij steeds nader tot een goed begrip voor alles, wat in het bestaan essentieel is. De mens wil ook nu gelukkig zijn, zoals altijd reeds. Maar hij gaat meer en

meer beseffen, dat geluk niet is, wat je bent of wat je hebt, maar alles wat je deelt, wat je te samen met anderen leeft.

Hoe ik ook probeer het onderwerp te wenden en te keren, ik kom niet verder, zoals u zult bemerken. Ik vind alleen een geestelijke vernieuwing, die niets anders is in mijn ogen dan een langzaam ontwaken tot een werkelijkheid, die reeds lang bestond.

Is dit een openbaring, dan zijn er heel veel openbaringen in deze dagen. Maar indien u een andere opvatting hebt omtrent het wezen en de inhoud van een openbaring, blijkt er maar weinig aan de hand te zijn. Hebt u een andere opvatting, omtrent openbaringen of omtrent deze tijd, dan kunt u dit nu kenbaar maken.

x Is alles, wat bekend werd over mensen als Nixon, Kennedy, Lockheed e.d. dan geen openbaring?

- Volgens mij is dit eerder een kwestie van openbaar worden. U moet dit alles in juist verband zien. De dingen over Kennedy worden in feite alleen bekend gemaakt, omdat de Kennedyfamilie volgens sommigen nog een veel te grote politieke invloed heeft.

Nixon moest vallen, omdat hij te veel vijanden had gemaakt in de administratie. En wanneer wij de conflicten in uw eigen land bezien: De kwestie van Prins Bernhard, die mogelijk, maar niet zeer waarschijnlijk, miljoenen aangenomen zou hebben van Lockheed, zou veel minder aandacht hebben gekregen, wanneer hierdoor geen mogelijkheid was geschapen tot een aanval op het koninklijk huis door links, dat liever een eigen president aan het hoofd van de staat zou zien.

Dit maakte het weer onvermijdelijk, dat gegevens uitlekten over omkoppingen door Nederland onder een socialistische regering. Zo probeert men dan weer een evenwicht te vinden.

Anders gezegd: het is gewoon een gezellig spilletje modder spuiten, dat gebruikt wordt om voor zichzelf politieke voordelen, of een schijn van morele meerwaardigheid te verschaffen.

Neen, dit soort dingen rangschik ik niet onder mogelijke openbaringen. Wanneer de mensen zo dwaas zijn, dat zij niet beseffen, dat zij het grootste deel van de tijd/die zeggen hen in eerlijkheid en eerzaamheid voor te gaan, bedrogen worden, dan verdienen zij niet beter.

Wanneer dergelijke dingen openbaar worden en de mensen meer gaan beseffen, dat hun leiders ook maar mensen zijn, dan zie ik dit niet als openbaring, maar beschouw ik het eerder als een langzaam opkomen van een gezonder besef omtrent de werkelijkheid, dat pas geheel bereikt zal zijn, wanneer men beseft, dat een niet beschuldigen van bepaalde personen evengoed kan betekenen, dat zij eerlijk zijn als een aanduiding kan vormen van een tekort aan controle, waardoor zij tot op heden niet gesnapt werden.

U staat mij toe, dat ik wat afwijk? Ik vind het altijd weer krankzinnig, dat men van de voormannen in de maatschappij altijd weer vergt, dat zij geen profijt van hun positie zullen trekken. Zeker, wanneer bijna het gehele land steeds weer bezig is zoveel mogelijk profijt te trekken uit de positie, waarin b.v. een bepaalde minister verkeert en steeds meer uit de gemeenschapspot wil krijgen, dan - zoals men zelf heus wel begrijpt, - terecht zou kunnen worden toegekend.

In gemeenschappen, waarin een ieder tracht zichzelf ten koste van anderen te bevoordelen, acht ik het niet zo heel erg verwerpelijk, dat ook machthebbers profijt trekken van de positie, waarin zij zich bevinden.

Wanneer de "arme" burgers er geen been in zien fraudulent sociale bijstand te genieten, zie ik niet in, met welk recht zij een oordeel willen vellen over een beambte, die omkoopgeld aanvaardt.

Mogelijk vindt u dit een vreemde moraal. Maar steeds weer moet ik konstateren, dat degenen, die het hardste schreeuwen over het onrecht, dat anderen begaan hebben, zelfs niet bepaald brandschoon zijn.

Ik acht daarom dergelijke zaken geen openbaring, maar eenvoudig een nevenverschijnsel van de maatschappelijke veranderingen, die zich aankondigen. Ik weet wel, dat het uitlekken van dergelijke zaken in de hand wordt gewerkt door de Witte Broederschap. Indien u zich de moeite getroost na te gaan, wat in het verleden hieromtrent door ons werd gezegd, zult u zien, dat deze werkingen ruim te voren zijn aangekondigd en het ontstaan van dergelijke schandalen reeds lang te voren zelfs nader werd aangeduid. Wij hebben u zelfs reeds een jaar geleden er op gewezen, dat ook Nederland nog een soort Watergate-achtige reeks schandalen zou kennen.

Nogmaals: van openbaringen kun je hier niet spreken. Maar het is duidelijk, dat zo de mensen eindelijk weer eens de kans hebben gekregen om te beseffen, hoe de zaken in feite altijd liggen. En daarop moeten zij dan zelf maar reageren, maar a.u.b. niet alleen met "oprechte verontwaardiging".

Trouwens, wanneer ik zie hoe en vanuit welke beweegredenen dergelijke onthullingen tot stand plegen te komen, zo vraag ik mij af, of men misschien hoopt, dat door de verontwaardiging over de schuld van enkelen de massa zal vergeten, welke beweegredenen anderen hebben om deze mensen juist nu aan te vallen.

x Wat denkt u over verontreiniging door de chemie, nucleaire wapens e.d.?

- Volgens mij zal men alleen kleine nucleaire wapens van de schone, z.g. strategische soort gebruiken, omdat de machthebbers wel degelijk weten, dat een aanval met grote atoomwapens niet meer mogelijk is, zonder dat men er zelf ook aan ten onder gaat. En daarin hebben zij geen zin.

Voor de rest: de mens moet zijn leefwijze veranderen. Zolang hij verder gaat, zoals hij nu doet, zal het niet te vermijden zijn, dat men nucleaire energiebronnen gebruikt. Dit kan overigens enige schade betekenen, maar niet meer dan door alle gezamenlijk verkeer e.d. het milieu en de mensheid reeds werd toegebracht.

De mens zou moeten leren zich aan te passen aan andere omstandigheden, zou een nieuwe waardering voor verschillende aspecten van zijn persoonlijk bestaan moeten vinden. Zolang dit niet het geval is, blijft de verontreiniging voortgaan, ofschoon zij langzaam aan gestabiliseerd zal worden en na lange tijd eerst weer zodanig af kan nemen, dat een nieuw natuurlijk ecologisch evenwicht op aarde kan ontstaan. De mensheid heeft echter nog even de tijd, om zich aan te passen en zal die tijd volgens mij ook daarvoor hard nodig hebben.

Goeden avond. d.d. 26 maart 1976 (bekort)